

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky	
<i>OER</i>	
Dátum 26-03-2013	
Príloha číslo: <i>192/0ER/2013</i>	Číslo spisu: <i>5/0ER/2013</i>
Prílohy/lisy: <i>f</i>	Vyhavuje: <i>VB</i>

Telekomunikačný úrad SR
Továrenská 7
P.O. Box 40
828 55 Bratislava 24

Váš list č. 22500/2013
Naše číslo 26.03.2013
Dátum

Pripomienky a vyjadrenie sa k návrhu opatrenia v procese konzultácií podľa § 10 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách

Názov návrhu opatrenia: A N A L Ý Z A, Veľkoobchodný relevantný trh č. 3

Identifikačné údaje dotknutej osoby:

Obchodné meno: Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „ST“)

IČO: 35 763 469

Kontaktná osoba, tel. číslo a adresa elektronickej pošty: Pavol Balun, 02/58827274, pavol.balun2@telekom.sk

Dňa 25.3.2013 bola Telekomunikačným úradom SR, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“) zverejnená analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 3 - služba ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, (ďalej len „analýza“) s lehotou na predloženie pripomienok do 26.3.2012. V súlade s pravidlami, upravujúcimi postup Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky a dotknutých osôb v procese konzultácií č. 232/05/2011 Vám k uvedenej analýze zasielame nasledovné pripomienky a vyjadrenie.

Pripomienky a vyjadrenie sa k jednotlivým častiam/ustanoveniam návrhu opatrenia:

Jednotlivé pripomienky sú vymedzené odkazom na stranu a odsek v rámci jednotlivých častí analýzy a relevantný text analýzy k danej pripomienke uvedený, resp. aspoň jeho časť, kurzívou. Následne uvádzame náš návrh a jeho odôvodnenie.

I.Úvod.

I.1.3 Zdroje informácií

Strana 8 posledný odsek, pokračujúci na strane 9,

„Úrad pre potreby analýzy relevantného trhu č. 3 oslovil okrem vyššie menovaných spoločností aj ďalšie podniky poskytujúce verejné telefónne služby na území Slovenskej republiky, ktoré od konca roku 2009 uzatvorili zmluvu o prepojení svojej verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení s iným podnikom: DH Telecom, s.r.o., IPfon, s.r.o., VM Telecom, s.r.o. a oznámil im, že začína analýzu veľkoobchodného trhu č. 3 a súčasne ich požiadal o doručenie požadovaných informácií a podkladov za obdobie od 1.01.2009 do 31.12.2011. Dodatočne úrad oslovil aj spoločnosti Digi Slovakia, s.r.o. a Inomanet, s.r.o.“

Návrh: Navrhujeme, aby úrad skúmal a za zdroj informácií zaradil všetky podniky, ktoré poskytujú verejnú telefónnu službu a osobitne tie, ktoré zároveň deklarujú poskytovanie pevných, rádiových a mobilných sietí, keďže každú z týchto sietí možno využiť na poskytovanie služieb v pevnom umiestnení.

Odôvodnenie: Nie je dostatočne zrejmé, prečo do zdrojov informácií zahrnul len podniky, ktoré uzavreli zmluvu o prepojení s iným podnikom, resp. na základe akého selektívneho kritéria oslovil len ďalšie dve spoločnosti. Máme za

to, že úrad by mal skúmať trhovú situáciu dôkladne a nevylúčiť ako potenciálny zdroj informácií ostatných poskytovateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, osobitne nie tých, ktorí zároveň deklarujú poskytovanie sietí a teda potenciálne sa neuzatvorené zmluvy o prepojení sa javia skôr ako otázka legálnosti takéhoto fungovania, nie však ako prekážka ich potenciálneho zaradenia na relevantný trh, pokiaľ sa preukáže, že služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení fakticky poskytujú. V opačnom prípade dôjde k skresleniu skutočnej trhovej situácie a celej analýzy.

Zoznam týchto podnikov úrad sám zverejňuje na svojej internetovej stránke

<http://www.teleoff.gov.sk/sk/OTR/viewpublic.php?start=0&columnName=VTS>.

Uvedený zoznam je širší ako zoznam podnikov uvádzaný úradom na strane 23 analýzy.

Rovnako nie je zjavné, prečo neboli ani tieto podniky z jeho zoznamu, o ktorých úrad deklaruje zistenia, zaradené ako zdroj informácií, hoci aj v zmysle konštatovania úradu poskytujú verejnú telefónnu službu na koncových bodoch svojich pevných sietí a teda nevyhnutne fakticky musia poskytovať aj ukončenie volania vo svojej sieti, a to bez ohľadu na otázku legálnosti využívania čísiel pridelených inému podniku a tiež legálnosti neexistencie formálnej zmluvy o prepojení.

1.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 3

Strana 10, štvrtý odsek pokračujúci na strane 11

„Služba ukončovania volania zahŕňa tú časť prenosu volania, ktorá je vymedzená ústredňou, na ktorej je možné poskytovať prepojenie a koncovým bodom siete bez ohľadu na použitú technológiu. Vymedzenou ústredňou sa rozumie miestna alebo tranzitná ústredňa, kde sú siete prepojené. Služba ukončovania volania zahŕňa ukončovanie volania s prepojením na:

A. miestnej ústredni: ak sú telefónne siete operátorov prepojené v primárnom prístupovom bode, v ktorého atrakčnom obvode sa nachádza bod ukončenia volania, operátor odovzdá volanie v danom primárnom prístupovom bode;

B. úrovni jednoduchého tranzitu: ak sú telefónne siete operátorov prepojené v tranzitnom prístupovom bode, v ktorého atrakčnom obvode sa nachádza bod ukončenia volania, operátor odovzdá volanie v danom tranzitnom prístupovom bode;

C. úrovni dvojitého tranzitu: v prípade, že volanie nie je odovzdané v tranzitnom prístupovom bode, v ktorého atrakčnom obvode sa nachádza bod ukončenia, ale v inom tranzitnom prístupovom bode.“

Návrh: Pri úrovni dvojitého tranzitu navrhujeme doplniť, že služba ukončovania volania nezahŕňa tú časť prenosu volania, ktorá je vymedzená prechodom medzi dvoma tranzitnými ústredňami.

Alternatívne ju navrhujeme minimálne vyňať z navrhovaných regulačných povinností.

Odôvodnenie: Aj súčasná cenová regulácia na tomto relevantnom trhu v sebe neobsahuje reguláciu uvedenej časti prenosu volania s poukazom že prepojenie cez dvojitý tranzit v podmienkach slovenského telekomunikačného trhu nie je využívané a tiež vecne nie je súčasťou relevantného trhu (viď Rozhodnutie Telekomunikačného úradu SR zo dňa 6. septembra 2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku, str. 8).

Alternatívne, i keby uvedená služba bola súčasťou trhu, vzhľadom na vybudovanú paralelnú infraštruktúru niekoľkých podnikov minimálne na úroveň jednoduchého tranzitu a teda súťažné konkurenčné prostredie jej poskytovania nie je dôvod ju spätne regulovať. Uvedenú službu vie paralelne plnohodnotne poskytnúť niekoľko podnikov, poskytujúcich komerčnú službu tranzitu k bodom prepojenia na úrovni jednoduchého tranzitu. Služba na úrovni jednoduchého tranzitu je štandardne využívaná prevažnou väčšinou prepojených podnikov. Obdobný prístup deregulácie, dokonca až úrovne jednoduchého tranzitu sa uplatnil aj v regulácii ukončovania volania vo Francúzsku, kde bola regulovaná len miestna úroveň.

Máme za to, že nie žiaden dodatočný súťažný dôvod už raz deregulovanú službu na úrovni dvojitého tranzitu resp. jej časť vymedzenú prechodom medzi dvoma tranzitnými ústredňami opäť regulovať. Takýto krok by znamenal

neodôvodnený návrat k regulácii bez opory v realite súčasnej situácie na trhu. Uvedený prístup by bol tiež v rozpore s primeranosťou ukladaných povinností, ako i nedávno deklarovaným zámerom implementácie nového regulačného rámca znížiť mieru regulácie tam, kde nie je potrebná.

Strana 11 odsek nasledujúci po písmene C, a tiež text nasledujúci ďalej na strane 11

„Služba ukončovania volania v sieti v pevnom umiestnení zahŕňa ukončovanie všetkých volaní prichádzajúcich na geografické čísla bez ohľadu na to, kde a akým spôsobom bolo volanie zostavené.

....

Služba ukončovania volania zahŕňa:

- a) ukončenie volaní zostavených vo vlastnej sieti,
- b) ukončenie volaní zostavených v inej národnej mobilnej alebo pevnej sieti,
- c) ukončenie volaní zostavených v zahraničnej mobilnej alebo pevnej sieti.“

Návrh: Ukončovanie volania zo zahraničia prostredníctvom medzinárodných zmlúv o prepojení sietí vyňať z definície trhu resp. následne ukladaných regulačných povinností.

Alternatívne umožniť zachovanie komerčných podmienok prepojenia vrátane komerčných cien ukončovania volaní zo zahraničia prostredníctvom medzinárodných zmlúv o prepojení, pokiaľ budú zároveň ponúkané aj podmienky ukončovania volaní na základe referenčnej ponuky prepojenia, osobitne pre prípad ukončovania volaní zostavených v zahraničnej sieti mimo krajín EÚ.

Odôvodnenie: Pre ukončovanie volaní prostredníctvom medzinárodných zmlúv o prepojení historicky platia odlišné podmienky na trhu. Medzinárodné zmluvy o prepojení sú oddávna, teda ešte pred samotnou a liberalizáciou a s ňou súvisiacou ex ante reguláciou národného trhu predmetom komerčných vzťahov a rokovaní s podnikmi, ktoré nepôsobia na národnom trhu SR a nepodliehajú regulácii v SR. Mnohé z týchto podnikov nepodliehajú ani regulačnému rámcu aplikovanému v rámci EÚ, keď ich sídlo je mimo krajín EÚ. Na úrovni poskytovania si služieb na základe medzinárodných zmlúv o prepojení teda podniky v existujúcom komerčnom prostredí veľmi dynamicky riešia a upravujú svoje vzájomné prepojuvacie vzťahy, vrátane komerčne dohadovaných cien, pre ktoré sú podmienky regulovaného trhu prakticky nepoužiteľné.

Podmienky medzinárodných zmlúv o prepojení sú vyvažované vzájomnou komerčnou cenovou ponukou za vzájomné si poskytovanie služieb. Služba ukončenia volania zo zahraničia sa poskytuje za komerčných podmienok a na báze recipročných dohôd. Ide teda špecifické a dlhodobé komerčne upravované vzťahy.

Regulácia služby ukončenia volania, ktorá je predmetom národných zmlúv o prepojení, vytvára dodatočný tlak na súťaž o ukončovanie medzinárodných volaní do sietí na trhu ukončovania volania v Slovenskej republike. Každý národný operátor sa snaží ponúknuť maximálne výhodnú cenu ukončovania volania aj na medzinárodnom prepojení a využiť tak priestor medzi cenami medzinárodných zmlúv a regulovanou národnou cenou, ktorej však zodpovedajú podmienky regulovaného národného prepojenia a vytvára tak tlak na jej znižovanie. Efekt regulácie sa tak nepriamo dosahuje a pritom ponecháva istú voľnosť komerčnej úpravy vzájomných vzťahov a tomu zodpovedajúcich cien.

Pod tlakom súťaže sa teda priestor medzi komerčnou cenou na medzinárodnom prepojení a regulovanou cenou na národnom prepojení stáva veľmi malým a jeho efektívne využitie vyžaduje veľké objemy takto získanej medzinárodnej prevádzky z ktorej časť sa potom ďalej ukončuje cez národné prepojenie takéhoto podniku do národných sietí. V intenciách uvedeného sa teda volania v rámci medzinárodného prepojenia ukončujú vo veľkých objemoch, pričom podnik ukončujúci volania do SR cez medzinárodné prepojenie nerobí a ani nevie urobiť detailnú analýzu čísla podľa jednotlivých sietí, len podľa krajiny. Distribúciu do ďalších národných sietí prostredníctvom národného prepojenia následne vykonáva podnik, ktorý na medzinárodnom prepojení za komerčnú cenu využíva hoci minimálny, ale pri veľkých objemoch predsa len dostatočný priestor pre získanie výnosu za tranzit týchto volaní. V prípade, ak by sa cena na medzinárodnom prepojení rovnala regulovanej cene ukončenia volania, žiaden podnik by nemal dôvod volanie ďalej tranzitovať, keďže za jeho tranzit by nemal zaplatené, ak by si ho medzinárodný operátor neobjednal a vo svojej sieti by ho ukončiť nemohol. Pritom o uvedené volanie nestojí a ani ho nepožaduje, keďže jeho tranzit a ukončenie v inej sieti mu pôsobí len ničím nekompensované dodatočné náklady. Môže sa teda stať, že medzinárodný operátor bude ukončovať volania podľa kódu krajiny len v jednej sieti, pričom si neobjedná a teda nezaplatí následný tranzit do

menších sietí, čo ani podnik prepojený s ním na medzinárodnom prepojení, ani národný regulátor nevie ovplyvniť. Zároveň sa podniky prevádzkujúce menšie národné siete nebudú môcť s ním kvôli, z pohľadu medzinárodného ukončovania volaní, nízkym ponúkaným objemom ukončovania volaní vo svojich sieťach priamo prepojiť a jednoducho množstvo volaní zo zahraničia, osobitne do menších sietí, ktoré nie sú napojené na medzinárodné skupiny, nebude prostredníctvom medzinárodného prepojenia ukončované.

V súvislosti vyššie uvedeným odsekom pritom treba podotknúť, že sú to mnohé menšie podniky na trhu SR, ktoré využívajú príležitosť tzv. arbitráže na základe malého, ale vzhľadom na veľký objem spracúvaných volaní dostatočného priestoru medzi cenou za ukončenie volania na komerčnom medzinárodnom prepojení a regulovanou cenou na regulovanom národnom prepojení. Tieto podniky do svojich sietí prijímajú a cez využitie svojej národnej infraštruktúry ďalej cez národné prepojenie ukončujú, takpovediac distribuujú volania aj pre ostatné menšie podniky, dokonca i samotný ST, pokrývajúci si náklady tranzitu z uvedeného malého rozdielu cien. Je možné, že pre viacero týchto podnikov, vytvárajúcich tiež súťaž na národnom trhu poskytovania maloobchodných služieb volaní, uvedená aktivita predstavuje dôležitý zdroj príjmov v portfóliu ich služieb a jej výpadok reguláciou sa môže negatívne dotknúť ich fungovania na trhu a teda i súťaže na trhu a benefitov pre samotného spotrebiteľa.

Zaradenie ukončovania volaní na regulovaný trh spôsobí vážne problémy v podmienkach jej doterajšieho poskytovania, ktoré sú komerčné zodpovedajúce dohodnutej komerčnej cene. ST aj teraz ponúka každému podniku, vrátane zahraničných podnikov prepojenie zodpovedajúce regulovaným podmienkam prepojenia na národnej úrovni, vrátane cien. ST sa ukončovaniu volaní zo zahraničia prostredníctvom zmlúv o národnom prepojení podľa referenčnej ponuky o prepojení nijako nebráni. Trh SR je však, osobitne z globálneho pohľadu medzinárodného prepojenia, pomerne malý. Pomernú malosť trhu konštatuje i úrad ďalej v analýze. V dôsledku uvedeného sa ST síce vie so zahraničným partnerom na medzinárodnom prepojení dohodnúť na komerčnej cene vyvažujúcej komerčné podmienky takéhoto prepojenia, nemá však prostriedky primäť ho, aby akceptoval regulované podmienky prepojenia, t.j. bez dodatočných služieb vyvažovaných komerčnou cenou, zodpovedajúce regulovanej cene ukončovania volaní a nemôže sa za týmto účelom ani obrátiť na úrad, keďže prepojený podnik nesídlí v SR a často ani v krajine EÚ.

Samotné prepojenie na základe medzinárodných zmlúv o prepojení sa pritom v mnohých prípadoch realizuje v zahraničí, kde si ST za týmto účelom zabezpečuje infraštruktúru nad rámec svojej národnej siete a teda i služby ukončovania volania v nej, preto pre túto službu nemožno za adekvátnu považovať regulovanú cenu ukončovania volaní. Minimálne takéto prepojenie by malo byť v rámci analýzy úradu zohľadnené ako nepodliehajúce regulačným povinnostiam týkajúcim sa služby ukončenia volania, keďže okrem služby ukončenia volaní je súčasťou medzinárodného prepojenia i prvok jej prenosu v zahraničí k bodu prepojenia s národnou sieťou, ktorý svojou podstatou predstavuje službu komerčného, neregulovaného tranzitu volania.

Podmienky prepojenia na základe medzinárodných zmlúv predstavujú teda osobitné podmienky, ktoré nezodpovedajú podmienkam ukončovania volaní tak, ako ich úrad definuje a mali by byť v tomto rozsahu z trhu vyňaté, resp. vyňaté z ukladaných povinností, pokiaľ bude zároveň umožnené regulované prepojenie podľa referenčnej ponuky na prepojenie sietí aj medzinárodným operátorom, ak oň prejavia záujem.

V prípade, ak by boli volania ukončované zo zahraničia zaradené na trh ukončovania volaní, pričom ST naďalej naliehavo žiada úrad zohľadniť hore uvedené dôvody odlišných podmienok medzinárodného prepojenia v rámci výsledku svojej analýzy a následne i ukladaných povinností, ST poukazuje osobitne na skutočnosť, že veľká časť ukončovateľných volaní zo zahraničia je zostavovaná v krajinách mimo EÚ a teda ukončovanie volaní do týchto krajín nepodlieha režimu regulačného rámca a ani harmonizačnému úsiliu podmienok ukončovania volaní na úrovni EÚ. Osobitne v súvislosti s plánovanou aplikáciou LRIC- pure modelu na výpočet cien ukončovania volaní zo strany úradu by pre ST aplikácia regulovaných podmienok prepojenia aj na ukončovanie volaní zostaveným v krajinách mimo EÚ predstavovala neprimeranú záťaž, nekompensovanú recipročným uplatnením regulovaných podmienok pre ukončovanie volaní do krajín mimo EÚ. Uvedené by priamo poškodzovalo ST, ktorého jediným prostriedkom na dojednanie vyvážených podmienok je možnosť komerčnej dohody na podmienkach ukončenia volaní zostavených

Strana 5

v zahraničí v takejto krajine do siete ST. Preto sa domnievame, že ukončovanie takýchto volaní by malo byť z trhu vyňaté, resp. vyňaté z ukladaných povinností.

Strana 13, piaty odsek

„Podnikmi pôsobiacimi na tomto trhu sú preto podniky, ktoré majú uzavretú zmluvu o prepojení svojej siete v pevnom umiestnení s iným podnikom a poskytujú verejnú telefónnu službu v pevnom mieste,“

Návrh: Navrhujeme doplniť vymedzenie relevantného trhu aj o vysporiadanie sa s podnikmi, ktoré aj na základe ďalšieho konštatovania úradu na strane 23 analýzy resp. v zmysle našej predchádzajúcej pripomienky (viď vyššie Strana 8 posledný odsek, pokračujúci na strane 9,) fakticky na analyzovanom relevantnom trhu pôsobia/môžu pôsobiť.

Odôvodnenie: Podľa vyjadrenia úradu na strane 23 okrem podnikov existujú i podniky poskytujúce verejnú telefónnu službu na vlastnej sieti bez uzatvorených zmlúv o prepojení. Fakticky teda poskytujú ukončenie volania na svojej sieti a otázkou je legálnosť ich pôsobenia v zmysle využívania čísiel z číselnej množiny pridelené úradom inému podniku a neuzatvorenia zmluvy o prepojení. Vzhľadom na neexistujúce prechodné ustanovenia ako aj vzhľadom na aktuálny právny stav neumožňujúci ďalšie pridelovanie čísiel pridelených jednému podniku týmto podnikom inému podniku (s jednou výnimkou uvedenou v číslovacom pláne), by bolo preto vhodné buď faktický stav uviesť do súladu s aktuálnym právnym stavom, t.j. aby uvedené podniky využívali im pridelené vlastné číselné rozsahy a uzatvárali zmluvy o prepojení v súlade s aktuálne platnou právnou úpravou a jej zodpovedajúcou praxou, alebo vytvoriť pro futuro pre uvedené pôsobenie podnikov legálny priestor na ich pôsobenie s vymedzením, že v prípade využívania čísiel pridelených inému podniku sa ich sieť formálne považuje za súčasť siete tohto podniku a voči ostatným podnikom na plnenie si vzájomných povinností vystupuje a zodpovedá podnik, ktorému uvedené čísla boli úradom pridelené. V každom prípade za aktuálneho stavu podniky na uvedenom trhu fakticky pôsobia a nevysporiadanie sa s ich pôsobením na tomto trhu rovnako skresľuje tak výsledky tejto analýzy, ako aj môže viesť k požiadavkám týchto podnikov na rôzne nesystematické riešenia v rozpore so zákonom.

Strana 16, text v prvom odseku

„Pri zastupiteľnosti služieb je podstatným faktom to, či poskytovatelia služieb môžu preorientovať svoju ponuku na dotknuté služby a predávať ich v krátkom časovom horizonte bez toho, aby došlo k navýšeniu nákladov alebo podstatnému zvýšeniu rizika, ako je reakcia na nízke ceny, alebo permanentné zmeny cien.“

Návrh: Doplniť text o podstatné navýšenie nákladov a objasniť, v čom má spočívať zvýšenie rizika na základe uvedených alternatív cien.

Odôvodnenie: Je zrejmé, že pri každom preorientovaní ponuky prichádza k istému navýšeniu nákladov, pritom toto navyše môže byť z perspektívy podniku a jeho veľkosti vnímané relatívne resp. a teda nie ako podstatné - brániace takémuto preorientovaniu sa v krátkom časovom horizonte.

Zvýšenie rizika spočívajúce v oboch alternatívach nie je dostatočne zrozumiteľné, v čom má spočívať zvýšenie rizika reakcie na nízke ceny, resp. permanentných zmien cien preorientovaním ponuky na dotknuté služby, resp. ako a kedy by takýmto preorientovaním sa mohlo byť vyvolané. ST by privítal vyklarifikovanie uvedeného textu v záujme jeho pochopenia.

Strana 16, text v poslednom odseku

„Podnikmi poskytujúcimi veľkoobchodnú službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení môžu byť podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré splňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia a majú uzavretú zmluvu o prepojení sietí s iným podnikom.“

Návrh a odôvodnenie: Viď návrh a a odôvodnenie ST v pripomienkach k textu Strana 13, piaty odsek a Strana 8 posledný odsek, pokračujúci na strane 9.

Podľa ST nemožno zúžiť účastníkov na trhu len na podniky, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prepojení. Ich nezahrnutie do analýzy by mohlo tiež spôsobiť skreslenie jej výsledkov.

Strana 17, text v prvom odseku

Pre koncových účastníkov ponúka (pri využití služby prenositeľnosti čísla) výhody, na ktoré sú užívatelia pevných liniek zvyknutí.

Návrh: Vypustiť text v zátvorke.

Odôvodnenie: Tu uvedené podmienky služieb predmetného podniku sú poskytované bez ohľadu na využitie služby prenositeľnosti čísla, ktorá je povinne poskytovaná všetkými podnikmi v zmysle zákona.

Strana 18, text v závere prvého odseku

““““

Účastník sa vzhľadom na regionálne obmedzenie môže pohybovať iba v pokrytí definovanom vybranými oblasťami LAC. Napríklad v meste Bratislava (primárna oblasť 02) je zriadených 6 LAC. Dosah koncového zariadenia je tak v praxi merateľný v jednotkách až desiatkach kilometrov od fyzickej adresy.“

Návrh: Požadovať v tejto súvislosti pre poskytovanie takejto služby obmedzenie možnosti pohybu v rámci maximálne jedného LAC resp. ak je to technicky možné, jednej BTS.

Odôvodnenie: Pohyb napr. po celom území Bratislavy v prípadoch de facto predstavuje mobilnú službu, keďže mnohí jej obyvatelia sa v Bratislave zdržujú trvalo a opúšťajú ju skôr výnimočne. Pritom volanie môžu podľa uvedeného realizovať kdekoľvek v rámci Bratislavy.

Hovor je navyše predávaný z jednej BTS do druhej bez prerušenia, čo je typickým technickým znakom mobility poskytovanej služby.

Strana 18, posledný odsek pokračujúci na strane 19

„Službu Domáca/Firemná linka poskytuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. od 1. júla 2009 a začiatkom apríla 2010 zahájila veľkú reklamnú kampaň na získanie nových zákazníkov tak, aby zmenila práve spotrebiteľské zvyklosti koncových užívateľov. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. svojim zákazníkom ponúka:

- *podobný komfort ako s pevnou linkou od spoločnosti Slovak Telekom, ale o polovicu nižší mesačný poplatok,*
- *rovnaké telefónne číslo v pevnej verejnej telefónnej sieti,*
- *platbu len za to, čo zákazník pretelefonuje, to znamená sekundová tarifikácia od prvej sekundy volania,*
- *ako bonus moderný telefón (za cenu od 1€).“*

Návrh: Vypustenie uvedeného textu resp. jeho skrátenie a formulácia do viac neutrálnej podoby.

Odôvodnenie: Uvedený text vyznieva ako reklamná kampaň tam uvádzaného operátora. Pre účel analýzy vymenúvanie podmienok reklamnej kampane (osobitne bonusu v poslednej odrážke) nie je potrebné.

Strana 19, text v druhom odseku

„Úrad sa pri substitúcii na strane dopytu zameril na cenový aspekt dopytu, t.j. či zákazník spoločnosti Slovak Telekom pri zmene poskytovateľa a prechode k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ušetrí na mesačných poplatkoch, či je pre neho mesačné zníženie poplatkov zaujímavé a či je ochotný zmeniť poskytovateľa hlasovej služby pevnej verejnej telefónnej siete. Úrad porovnal mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre bytových zákazníkov spoločnosti Slovak Telekom a zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúkala polovičné mesačné poplatky za každý jednotlivý program.“

Návrh: Vypustiť uvádzanie ST a nahradiť ho neutrálnym pojmom zahrňujúcim všetky podniky pôsobiace na trhu poskytovania zodpovedajúcich maloobchodných služieb v pevnom umiestnení, ktoré má úrad na mysli. V prípade potreby doplniť v tomto zmysle i analýzu.

Preskúmať spôsob financovania polovičných mesačných poplatkov.

Odôvodnenie: ST nie je jediný podnik pôsobiaci na zodpovedajúcom trhu a netvorí trh. Akýkoľvek produkt by sa teda mal, ak je to potrebné pre účel analýzy, v záujme vylúčenia podozrenia z predpojatosti či zjednodušovania potenciálne skresľujúceho výsledky analýzy vymedzovať a porovnávať voči ponuke na trhu, nie len voči ponuke ST.

Polovičné mesačné poplatky skôr poukazujú na krížové financovanie takto poskytovaných služieb vzhľadom na deklarované náklady prevádzky sietí GSM/UMTS.

II. Analýza

II.1 Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 3

Strana 21, dva krát vytmavený text v poslednom odseku, pokračujúcom na strane 22

„... zohľadnil tieto skutočnosti a zaradil ju medzi podniky, ktoré spĺňajú definíciu trhu.“

.....
Zmluvné strany si budú poskytovať vzájomné prepojenie tak, aby užívatelia jednej zmluvnej strany mali prístup k verejným elektronickým komunikačným službám druhej zmluvnej strany.

.....“
Návrh: Upraviť vytmavený text obsahujúci zrejme informáciu ktorú strana označila za predmet obchodného tajomstva obchodné tajomstvo tak, aby bolo zrejmy spôsob pôsobenia spoločnosti IPfon, s.r.o. a Inomanet, s.r.o. na relevantnom trhu a rovnako uviesť popis obsahu vytmaveného textu tak, aby bolo zrejme, aký druh informácie je predmetom obchodného tajomstva.

Odôvodnenie: V prípade spoločnosti IPfon, s.r.o. a Inomanet, s.r.o. nie je zrejme, ako na relevantnom trhu funkčne pôsobia vo vzťahu k ostatným podnikom, osobitne aký je vzťah medzi nimi a spoločnosťou GTS Slovakia, s.r.o., či s uvedenou spoločnosťou majú podpísané len štandardné zmluvy o prepojení na základe štandardnej referenčnej ponuky, osobitne či a ako funguje ich prepojenie prostredníctvom týchto zmlúv prípadne iných súvisiacich zmlúv voči ostatným podnikom, na akých číslach poskytujú svoje služby a pod., čo nekorešponduje s princípmi transparentnosti vydávania rozhodnutí úradu a ST sa tak nemôže relevantnú skutočnosť zväžiť a následne využiť právo podať možnú pripomienku. Je tiež otázka, do akej miery spadajú/jú takto vytmavený text resp. tam uvedené podmienky pod základné ekonomické a technické podmienky prepojenia, ktoré úrad zverejňuje a teda či je obsah textu spôsobilý byť obchodným tajomstvom v celom rozsahu.

Strana 23, celý text po posledný odsek

„Okrem uvedených spoločností, ktoré mali uzatvorenú zmluvu o prepojení najmenej s jedným podnikom, poskytujú verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení pre svojich koncových zákazníkov aj malí lokálni prevádzkovatelia. Úrad zistil, že títo prevádzkovatelia: ...“.

Návrh:

- A. Navrhujeme v súlade s pripomienkami vyššie (viď Strana 8 posledný odsek, pokračujúci na strane 9 a Strana 13, piaty odsek) uvedené podniky zaradiť na analyzovaný veľkoobchodný trh a vysporiadať sa s ich pôsobením na tomto trhu.
- B. Rovnako navrhujeme doplniť identifikovanie podnikov aj o informáciu ohľadom zistení pri ostatných podnikoch deklarujúcich podľa údajov vyplývajúcich z plnenia oznamovacej povinnosti poskytovanie tak vlastných sietí ako i verejnej telefónnej služby.

Odôvodnenie:

- A. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedené podniky poskytujú verejnú telefónnu službu na vlastnej sieti fakticky za súčasne platného právneho stavu na analyzovanom veľkoobchodnom trhu pôsobia, otázkou je legálnosť ich pôsobenia, t.j. využívanie čísel z číselných množín pridelených iným podnikom, neuzavreté zmluvy o prepojení.
- B. Rovnako nie je zrejme, či boli preverované aj ostatné podniky nad rámec tu uvádzaných deklarujúce na webovej stránke úradu uvedenej vyššie poskytovanie verejnej telefónnej služby ako i sietí, ktoré v zmysle princípu technickej neutrality regulácie možno využiť na ukončovanie volaní v pevnom umiestení pripojenia.

II.2 významný podnik – vyhodnotenie kritérií

Strana 27, tretí odsek

„Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že v analyzovanom období na relevantnom trhu č. 3 pôsobilo trinásť podnikov“

Návrh: Navrhujeme upraviť konštatovanie o podnikoch pôsobiacich na uvedenom trhu v zmysle návrhov vyššie na doplnenie analýzy v častiach týkajúcich sa pôsobenia podnikov poskytujúcich siete spôsobilé na ukončovanie volaní v pevnom mieste pripojenia ako i verejnú telefónnu službu.

Odôvodnenie: Uvedené podniky podľa nášho názoru bez ohľadu na otázku legálnosti ich fungovania na analyzovanom trhu fakticky pôsobia. Ich nezahrnutím na trh sa výsledok analýzy skresľuje.

K vyhodnoteniu trhových podielov vo všetkých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení

Dovoľujeme si všeobecne uviesť, že ST, tak ako ostatní operátori, udržiava svoju konkurencieschopnosť za cenu tvrdých racionalizačných opatrení a vysokého vnútorného tlaku na efektívnosť a kvalitu poskytovaných služieb, čo je sprevádzané aj nevyhnutnými opatreniami znižujúcimi počet zamestnancov a sťažované samotným vývojom na súvisiacom maloobchodnom trhu a jeho postupným zužovaním. ST preto nevníma neustály pokles jeho podielu na jednotlivých ukazovateľoch analyzovaného ako i súvisiaceho maloobchodného trhu ako nízky a ani svoje postavenie nepovažuje za neporovnateľné s postavením ostatných podnikov na trhu (osobitne nie v prípade spoločnosti Orange Slovensko, a.s.), naopak, pokladá ho za výsledok tvrdého konkurenčného boja a súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu, sprevádzaného zároveň stále prítomnou vysokou mierou mobilnej substitúcie. Straty podielov na analyzovanom trhu ako i súvisiacich troch ST vníma ako citeľné, vytvárajúce tlak na efektívnosť služieb a zvyšovanie ich kvality.

Zároveň si dovoľujeme poukázať aj na skutočnosť, že i samotná regulácia svojimi podmienkami na trhu ukončovania volaní osobitne v oblasti cenovej regulácie nezohľadňujúcej dostatočne, či dokonca vôbec časť nákladov vznikajúcich i efektívnemu podniku (viď vyjadrenie a pripomienky k navrhovanej metóde cenovej regulácie LRIC-pure v tejto analýze) znižuje atraktivitu nadväzujúceho maloobchodného trhu a teda vytvára prirodzený záujem podnikov sústrediť sa len na lukratívne oblasti poskytovania služieb ktoré vykryjú absentujúcu úhradu nákladov na analyzovanom trhu, čo znevýhodňuje mnohé rurálne oblasti, je však dôsledkom tlaku regulácie a teda i nedostatočného priestoru na investovanie do menej, hoci inak lukratívnych obchodných prípadov poskytovania služieb. Uvedená regulácia teda pôsobí kontraproduktívne, v neprospech spotrebiteľa.

Okrem uvedeného si dovoľujeme **navrhnúť** v texte, kde sa nesystematicky uvádzajú zaokrúhlené hodnoty popri presným hodnotám na dve desatinné miesta (viď strana 29 prvý odsek, strana 31 prvý odsek), uvádzať zaokrúhlené hodnoty s rovnakou presnosťou, čo **odôvodňujeme** korektným rovnakým prístupom ku všetkým uvádzaným dátam a ich prezentovaniu.

Zároveň upozorňujeme na **zrejmu chybu v písaní** na strane 32 v druhom odseku pod grafom č. 7, t.j. že podľa textu sa hodnota podielu ST 76% sa vzťahuje ku koncu roka 2012, pritom hneď nižšie úrad uvádza korešpondujúcu hodnotu podielu 24% ostatných podnikov ako hodnotu k prvému polroku 2012. Preto **navrhujeme** správne zhodne uviesť, že ide o hodnoty podielov k prvému polroku 2012.

Strana 34, text v odseku nasledujúci po grafe 8

„Malý rozdiel vo vývoji podielov na základe objemu ukončených volaní a dosiahnutých výnosov zobrazený v grafoch č. 7 a č. 8 je spôsobený tým, že ukončovanie medzinárodnej prevádzky nebolo doposiaľ regulované a súčasne podniky sú povinné účtovať za ukončenie volaní v sieti v pevnom umiestnení maximálne ceny určené druhostupňovým rozhodnutím až od 1.03.2012.“

Návrh: Navrhujeme text vypustiť.

Odôvodnenie: Nie je zrejмый súvis tohto konštatovania s vývojom podielov, keďže, ako ST uvádza vyššie, regulácia ukončovania volaní na medzinárodnom prepojení by mala negatívny dopad na niektoré menšie podniky využívajúce arbitráž ako podstatnú časť svojich príjmov a teda by mohla viesť skôr ich vystúpeniu z trhu. Rovnako regulácia cien pri nezohľadnení časti nákladov i efektívneho podniku pôsobí na zúženie súvisiaceho maloobchodného trhu na lukratívnych zákazníkov na úkor vývoja, t.j. zvyšovania podielu výnosov a objemu ukončených volaní cez poskytovanie súvisiacich maloobchodných služieb v menej lukratívnych oblastiach ostatnými podnikmi.

Existencia technologicky podmienených výhod

Strana 35 druhý odsek pod nadpisom, text na začiatku

„Celoplošná elektronická komunikačná sieť, vrátane rozsiahlej siete metalických účastníckych vedení, umožňuje spoločnosti Slovak Telekom pomerne rýchlo sa prispôsobiť požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a poskytuje oproti iným typom sietí veľkú konkurenčnú výhodu pre danú spoločnosť pred inými podnikmi. ...“

Návrh: Navrhujeme priznať porovnateľnú technologicky podmienenú výhodu aj malým, prípadne lokálnym podnikom vo forme cielene budovaných moderných sietí v lukratívnych oblastiach so schopnosťou dosahovať vyššiu efektívnosť využitia investovaných prostriedkov pri tzv. taktike vyberania hroziakov z koláča. V uvedenom zmysle navrhujeme text upraviť. Rovnako navrhujeme aby spoločnosti Orange Slovensko, a.s. bolo priznané rovnaké postavenie z pohľadu posudzovania jej rovnocennosti ako konkurenta ST vzhľadom na jej postavenie na súvisiacom veľkoobchodnom trhu mobilnej terminácie volaní. Rovnakú konkurenčnú výhodu z pohľadu pokrytia navrhujeme priznať aj spoločnosti Telefónica Slovakia, s.r.o. ako potenciálnemu konkurenta na analyzovanom trhu.

Zároveň navrhujeme uviesť, že uvedená metalická sieť ST je pomerne zastaraná a umožnenia poskytovania nových služieb vyžaduje neustále ďalšie investície do jej obnovy.

Odôvodnenie: Rýchlosť prispôsobenia sa požiadavkám trhu umožňujú predovšetkým moderné technológie, ktorými disponujú noví hráči na trhu od začiatku, a to bez balastu historicky zdedenej siete, vyžadujúcej značné investície na údržbu a inováciu.

Lokálne podniky sú teda cieľovým budovaných moderných sietí v lukratívnych oblastiach schopné dosahovať vyššiu efektívnosť využitia investovaných prostriedkov pri tzv. taktike vyberania hroziakov z koláča. Z uvedeného dôvodu navrhujeme necharakterizovať celoplošnú sieť ako veľkú konkurenčnú výhodu, ale skôr výhodu obmedzenú kvalitou zdedenej, tzv. legacy siete, a potrebou investícií na jej modernizáciu i obnovu, vyváženú práve cieľovým budovaním modernej infraštruktúry inými podnikmi od počiatku ich pôsobenia na trhu (viď aj desiatky lokálnych operátorov úspešne poskytujúcich verejnú telefónnu službu uvádzané úradom). Navyše, ST pod tlakom regulácie nezohľadňujúcej časť nákladov (viď vyjadrenia ST k LRIC-pure ďalej) bude mať čoraz menej priestoru na investície a udržiavanie takto rozsiahlej siete a bude sa musieť koncentrovať len tie jej časti, ktoré mu prinášajú lukratívnych zákazníkov. V tomto zmysle teda tvrdenie o výhode v súvislosti s rozsahom relatívne zastaranej metalickej siete nedáva zmysel.

Vzhľadom na postavenie spoločnosti Orange Slovensko, a.s., keďže spoločnosť vystupuje aj vo vzťahoch na analyzovanom trhu ako integrovaný operátor a vzhľadom na jej postavenie na súvisiacom veľkoobchodnom trhu mobilnej terminácie, ktoré nemožno ani pri posudzovaní sily konkurenta na základe trhových podielov opomenúť je namieste, aby jej bolo priznané minimálne rovnaké postavenie z pohľadu posudzovania jej rovnocennosti ako konkurenta ST.

Telefónica Slovakia, s.r.o. potenciálne disponuje rovnakou mierou pokrytia svojou sieťou ako spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a predstavuje potenciálneho konkurenta na analyzovanom trhu.

Strana 35 posledný odsek, časť textu

„Alternatívne riešenia k uvedenej infraštruktúre sú, s výnimkou verejnej mobilnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., budované iba na lokálnej úrovni.“

Návrh: Navrhujeme uviesť, že alternatívne riešenia sú budované i na regionálnej úrovni. Rovnako treba uviesť, že takouto technologickou výhodou disponuje i sieť potenciálneho konkurenta Telefónica Slovakia, s.r.o.

Odôvodnenie: Podniky poskytujúce alternatívu siete ST nebudujú svoje siete iba na lokálnej úrovni. Najväčší káblový operátor UPC Broadband Slovakia, s.r.o. je prítomný v mnohých mestách naprieč celým územím SR a zvažuje ďalšie akvizície. Rovnako spoločnosť Slovanet, a.s. prostredníctvom mnohých akvizícií rozšírila svoju sieť do viacerých regiónov SR, vrátane sídel vo veľkosti krajských miest až obcí, obdobne i ďalšie podniky. Rovnako dravo postupuje i spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. rozširujúca a budujúca svoje optické siete predovšetkým v rôznych okresných mestách. Hovoriť len o lokálnej úrovni je namieste pri menších podnikoch poskytujúcich predovšetkým dátové služby, ktoré skôr či neskôr môžu vstúpiť aj na trh poskytovania hlasových služieb a teda i na veľkoobchodný trh ukončovania volaní v sieti v pevnom umiestnení.

Strana 35 posledný odsek pokračujúci na strane 36, časť textu

„Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. s ohľadom na historický vývoj pôsobí na predmetnom trhu v porovnaní so spoločnosťou Slovak Telekom len krátkodobo, avšak napriek vlastníctvu mobilnej siete s takmer celonárodným

pokrytím a dobrej cenovej politike spoločnosti Orange Slovensko a.s., nedosahovala v sledovanom období spomedzi ostatných alternatívnych operátorov výraznejšie trhové podiely...“

Návrh: Navrhujeme uviesť, že uvedené je predovšetkým dôsledkom agresívneho konkurenčného boja na súvisiacom trhu mobilných hlasových služieb a už dlhodobo pôsobiaceho efektu mobilnej substitúcie pevných hlasových služieb, z ktorého ťažila predovšetkým samotná spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Odôvodnenie: Samotný trh mobilných hlasových služieb je dlhodobo saturovaný, mobilná substitúcia sa pod vplyvom vyostreného konkurenčného boja po vstupe tretieho mobilného operátora na trh ešte viac prejavuje aj na trhu pevných hlasových služieb. Problém nízkej akvizície nových účastníkov pevných služieb nie je teda výsledkom žiadnej špecifickej výhody ST, ktorý pod uvedeným vplyvom sám čelí neustálemu poklesu pripojených účastníkov a zároveň sa musí vyrovnávať s dopadmi regulácie na už aj tak zdecimovaný trh hlasových služieb, ale efektov súvisiaceho trhu mobilných hlasových služieb. Uvedené by teda malo byť jasne vyslovené.

Strana 36 druhý odsek, časť textu

„Obidve spoločnosti majú takmer celoslovenské pokrytie sieťou, ale vzhľadom na veľmi nízke trhové podiely spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nepredstavuje rovnocenného konkurenta pre spoločnosť Slovak Telekom na predmetnom veľkoobchodnom trhu a rovnako ani na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom umiestení.“

Návrh: Navrhujeme uviesť, že vzhľadom na vedúce postavenie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na súvisiacom maloobchodnom i veľkoobchodnom trhu mobilných hlasových služieb možno postavenie spoločnosti vnímať minimálne ako porovnateľné s postavením spoločnosti ST.

Odôvodnenie: Aj vzhľadom na hore uvedené prepojenie pevných a mobilných hlasových maloobchodných trhov formou mobilnej substitúcie a tiež vzhľadom na to, že Orange Slovensko, a.s. voči ST vystupuje vždy ako integrovaný operátor, nie je možné ignorovať jeho postavenie ani na analyzovanom relevantnom trhu bez ohľadu na jeho izolovaný podiel na tomto a zodpovedajúcim Takýto izolovaný pohľad nezodpovedá realite – skutočnému stavu na analyzovanom trhu.

Úspory z rozsahu

Strana 38, štvrtý a piaty odsek nasledujúci za nadpisom

„Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. využíva svoju mobilnú sieť...“

Návrh: Navrhujeme zohľadniť pri posúdení možnosti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. využívať úspory rozsahu aj možnosť využívať sieť aj pre účely poskytovania služieb mobilných volaní. V tomto zmysle navrhujeme i prehodnotiť záver, že ST má podstatne väčšie predpoklady na dosahovanie úspor z rozsahu v porovnaní s Orange Slovensko, a.s. ako i celkovo vzhľadom na špecifiká slovenského trhu uvedené v odôvodnení.

Odôvodnenie:

GSM/UMTS sieť Orange Slovensko, a.s. je využívaná aj na prenos mobilného hlasu. Orange Slovensko, a.s. môže na jednej sieti poskytovať mobilné aj fixné elektronické komunikačné služby vrátane volaní, čo však neplatí pre metalickú sieť ST. Sieť Orange Slovensko, a.s. je plne zastupiteľná so sieťou ST, má väčšie pokrytie, dokonca je možné cez ňu poskytovať služby na dvoch rôznych relevantných trhoch.

Úspory z rozsahu vznikajú využívaním určitej siete veľkým počtom zákazníkov a širokým portfóliom elektronických komunikačných služieb. Ako uvádzame vyššie Orange Slovensko, a.s. zdieľa jednu a tú istú mobilnú sieť na poskytovanie rôznych služieb na viacerých relevantných trhoch a na niektorých z nich dosahuje najvyššie podiely. Podľa zistenia úradu, verejná telefónna služba v pevnom umiestnení predstavuje iba malý počet účastníkov (SIM kariet), ale na druhej strane chceme poukázať na to, že sa v rovnakej mobilnej sieti prenášajú aj veľké objemy mobilných volaní a predstavuje najväčší počet mobilných účastníkov a to nepochybne zaručuje Orange Slovensko, a.s. možnosť využívať úspory z rozsahu. Aby sa dosiahol korektný výsledok a vyhodnotenie kritéria, mala by sa do úvahy brať objem prevádzky a ukončených volaní ako i počty účastníkov v oboch sieťach a porovnať s prevádzkou ST.

Hoci ST má zrejme najviac diverzifikované portfólio, nemyslíme, že by mu to poskytovalo nejakú zvláštnu výhodu v porovnaní s konkurenciou. Naopak, v súčasnosti je diverzifikované portfólio z veľkej časti dôsledkom rôznych využívaných technológií, nie skutočného odlišenia služieb ako produktových radov,

Záujmom ST je optimalizovať, zjednodušiť a sprehladniť portfólio porovnateľné s konkurentmi. Je to však náročné, vzhľadom na rôzne rozhodnutiami a zákonom stanovené povinnosti, takýto krok vykonať. ST v žiadnom prípade nepovažuje aktuálny rozsah diverzifikácie svojho hlasového portfólia za predpoklad optimálnejšieho dosahovania úspor z rozsahu oproti iným podnikom o to viac, že osobitne ponuka spoločnosti OSK vyslovene kopíruje diverzifikáciu celého základného portfólia maloobchodných hlasových služieb ST. Predstavuje kompletnú konkurenčnú výzvu hlasovým službám ST. Táto je vzhľadom na takmer 100% pokrytie územia sieťou OSK (vrátane jej celoplošného poskytovania na báze GSM/UMTS siete), dostupná na celom území SR. Preto OSK logicky musí ťažiť aj v tomto prípade z rovnakých výhod, ako ST.

Slovenská republika ako národný trh má nepomerne nižšie možnosti dosahovania úspor z rozsahu v porovnaní s prevažnou väčšinou krajín EÚ. Možnosti dosahovania úspor z rozsahu sú okrem samotnej nízkej miery penetrácie sprevádzajúcej už začiatok procesu liberalizácie a neustále klesajúcej pod vplyvom mobilnej substitúcie negatívne ovplyvnené aj nízkym podielom mestského obyvateľstva. Väčšina obyvateľstva žije roztrúsená v rurálnych oblastiach, často v zložito dostupných, geograficky členitých lokalitách. V takomto prípade celoplošné pokrytie klasicky budovanou pevnou sieťou na báze metalických vedení položených v zemi je z pohľadu dosahovania úspor z rozsahu napriek istému podielu na trhových ukazovateľoch paradoxne menej účinné, ako v prípade vyberania si tzv. „hrozienok z koláča“ a budovania klasických pevných sietí len v sídlach s vysokou hustotou obyvateľstva a vysokou koncentráciou ekonomickej sily zabezpečujúcou aj potenciál jej maximálneho vyťaženia. Situácia v Slovenskej republike vzhľadom na uvedené špecifiká tohto národného trhu nemusí preto nevyhnutne korešpondovať s teoretickým posudzovaním možností dosahovania úspor z rozsahu, hoci skutočná situácia sa navonok bez podrobnejšej analýzy a zvážením logiky uvedených argumentov môže z teoretického pohľadu javiť paradoxne.

Žiadame preto, aby úrad prehodnotil záver tohto kritéria.

Prekážky vstupu na relevantný trh

Strana 38, druhý a tretí odsek

„Prekážky vstupu na relevantný trh č. 3... atď.“

Návrh: Navrhujeme vziať do úvahy a aj potenciálne vysoký objem dátových sietí rôznych, i lokálne pôsobiacich podnikov, ktoré predstavujú duplicitnú resp. paralelnú infraštruktúru, ako i celonárodnú pevnú elektronickú komunikačnú sieť na technológii UMTS/GSM, v zmysle jej využitia spoločnosťou Orange Slovensko, a.s. a zásady technologickej neutrality a podľa toho upraviť aj tvrdenia ohľadom náročnosti a pravdepodobnej ekonomickej nenávratnosti budovania infraštruktúry porovnateľnej s infraštruktúrou ST v zmysle, že uvedené skutočnosti z pohľadu prekážok vstupu na trh už sú prekonané existenciou takejto infraštruktúry, alebo sa nejavia ako prekážka vstupu na trh v zmysle nevyhnutnej potreby siete celonárodným pokrytím.

Odôvodnenie: Desiatky lokálnych, resp. regionálnych poskytovateľov verejnej telefónnej siete bez celonárodného pokrytia ich siete, vrátane ďalších stoviek poskytovateľov dátových sietí ako potenciálnych súťažiteľov na analyzovanom trhu skôr preukazujú, že budovanie paralelnej infraštruktúry pevnej siete nie je tak náročné a dokonca pre úspešné poskytovanie hlasových služieb celonárodné pokrytie ani nie je potrebné. V prípade jedného prevádzkovateľa GSM/UMTS sietí je vybudovanie infraštruktúry realizované dokonca s už aj celonárodným pokrytím. V prípade druhého prevádzkovateľa obdobnej siete rovnako existuje možnosť potenciálneho uplatnenia siete s celonárodným pokrytím pre účely poskytovania služieb na analyzovanom trhu. Tieto skutočnosti závažne spochybňujú tvrdenie v analýze ohľadom

existencie prekážok vstupu na trh resp. je potrebné ich v rámci analýzy zásadne zohľadniť, osobitne v podmienkach SR, kde je budovanie paralelnej modernej infraštruktúry v porovnaní s inými krajinami EÚ osobitne pokročilé. Navyše, ST, ak chce poskytovať konkurencieschopné služby, musí svoju sieť neustále obnovovať a teda čeliť obdobným investíciám napriek existujúcej sieti.

Ekonomické bariéry

Strana 40, celá časť týkajúca ekonomických bariér

„- veľké investičné náklady...“

Návrh: Navrhujeme uvádzané podniky s vybudovanými sieťami v pevnom umiestnení zohľadniť aj v záverečnom vyhodnotení bariér vstupu na trh, nielen uvedenie, že sa ich uvedené kritérium netýka.

Odôvodnenie: ST má za to, že úrad síce uviedol, ale nedostatočne vyhodnotil postavenie a veľký počet prevádzkovateľov lokálnych sietí ako i existujúcich prevádzkovateľov celonárodných sietí s väčším či menším stupňom pokrytia v porovnaní s ST, využívaných pre účely poskytovania širokopásmových služieb ako potenciálnych konkurentov uvádzaných ST, ako i existenciu týchto sietí ako takých, vrátane sietí, na ktorých podniky poskytujú i verejnú telefónnu službu a teda i ukončovanie volaní v pevnom umiestnení.

Práve existencia uvedených sietí umožňuje ich poskytovateľom bez vysokých investičných nákladov a resp. ďalšieho budovania siete začať pomerne rýchlo poskytovať popri svojom dátovom portfóliu aj hlasové služby, za využitia rôznych foriem vzájomnej spolupráce viacerých podnikov v záujme rozloženia nákladov na technologické prvky potrebné na začatie poskytovania aj hlasových služieb.

Rovnako úrad nezohľadnil skutočnosť, že v prípade mobilných operátorov, ako to bolo už preukázané v prípade Orange Slovensko, a.s., vzhľadom na celoplošné pokrytie ich mobilnej siete a možnosti jej použitia pre účely poskytovania pevných služieb, neexistuje zásadná ekonomická bariéra v zmysle investičných nákladov a budovania siete. Ako sme uviedli už predtým v inej súvislosti, pre podniky s rozsiahlym investičným potenciálom, ako majú i mobilní operátori pôsobiaci na trhu SR prostredníctvom svojich materských spoločností, investícia do nadstavbovej platformy nemusí nutne predstavovať podstatnú investíciu a teda ekonomickú bariéru vstupu na trh.

Rovnako je v uvedených prípadoch vstup potenciálneho poskytovateľa pevných hlasových služieb na trh uľahčený aj poznaním svojho zákazníka už využívajúceho iné jeho produkty.

Dovoľujeme si tiež poukázať na paradoxný jav, že úrad na jednej strane pod vplyvom celoeurópskeho tlaku Európskej komisie tlačí na reguláciu veľkoobchodných cien ukončovania volaní nezohľadňujúcu časť nákladov i efektívneho operátora ani a na druhej strane deklaruje potrebné investície ako bariéru vstupu na trh. Uvedené sa potom javí, že úrad sám svojou regulačnou politikou vytváranie bariér vstupu na trh podporuje.

Časové bariéry

Strana 40 a 41, celá časť týkajúca časových bariér

„- krátkosť času pre vstup...“

Návrh: Navrhujeme opäť v záveroch zohľadniť potenciálne existujúce množstvo sietí a obsluhovaných zákazníkov na iných trhoch elektronických komunikačných služieb. Rovnako v tejto súvislosti uviesť, že malí prevádzkovatelia lokálnych sietí postupne na trh vstupujú a to i za využitia rôznych foriem vzájomnej spolupráce, ktorá im tento vstup uľahčuje.

Odôvodnenie:

K uvedenému platia rovnaké skutočnosti, ako ST uviedol pri ekonomických bariérach. Vzhľadom na existenciu sietí neexistujú časové bariéry vstupu na trh spočívajúce v krátkosti času pre vstup ako i v časovej a administratívnej náročnosti výstavby siete, resp. v získaní dostatočného počtu zákazníkov, ktorých možno úspešne získavať oslovaním vlastných existujúcich zákazníkov odobierajúcich už inú, napríklad dátovú službu.

Strategické bariéry

Strana 41, celá časť týkajúca strategických bariér

„- na Slovensku zatiaľ neboli funkčné a riadne implementované základné prístupové predpoklady...“

Návrh: Navrhujeme prehodnotiť a rovnako upraviť výpočet strategických bariér, osobitne časť obsahujúcu nesprávne tvrdenie o absencii funkčného a riadneho implementovania základných prístupových predpokladov akými je napr. využívanie veľkoobchodného fyzického prístupu na poskytovanie verejnej telefónnej služby v zmysle uznania ich funkčnej a riadnej implementácie zo strany ST. V časti uvádzajúcej významný vplyv ST na trh navrhujeme jej doplnenie minimálne o rovnocenného postavenie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ako integrovaného operátora. Navrhujeme tiež v časti vyjadrujúcej sa k pomerne malému trhu Slovenskej republiky doplniť uznanie skutočnosti, že pôsobenie veľkého počtu podnikov na analyzovanom trhu poukazuje skôr na neexistenciu strategických bariér.

Odôvodnenie: Je preukázateľné, že ST funkčne a riadne implementoval a umožnil využívanie veľkoobchodného fyzického prístupu na poskytovanie verejnej telefónnej služby. Novo vstupujúce podniky sa však v prevažnej väčšine rozhodli uprednostniť využívanie vlastnej modernej infraštruktúry umožňujúcej im jej použitie aj pre ďalšie inovatívne elektronické komunikačné služby a preto uvádzaná veľkoobchodná služba poskytovaná zo strany ST nie sú využívaná a to aj napriek ponuke najnižšej ceny za prenájom účastníckeho vedenia V EÚ. Zároveň takto uvedené tvrdenie zavádza a na príklade jednej služby, ktorej nevyužívanie je dôsledkom rozhodnutí podnikov investovať do vlastných moderných technológií nabáda k zovšeobecňovaniu nesprávneho záveru na všetky služby. Pritom napríklad služba veľkoobchodného prenájmu účastníckej linky sa riadne a funkčne implementovala a tiež sa plnohodnotne poskytuje veľkoobchodným partnerom, ktorí o ňu požiadali. Rozhodnutia podnikov o budovaní vlastnej modernej infraštruktúry nehovoria nič o existencii strategických bariér vstupu, naopak poukazujú na možnosť efektívneho a ekonomického budovania a využitia vlastnej infraštruktúry pre poskytovanie týchto služieb.

Orange Slovensko, a.s vzhľadom na možnosť prenášania svojej trhovej sily z úzko súvisiaceho trhu ukončovania volaní v mobilnej sieti disponuje obdobným vplyvom na analyzovanom trhu, ako ST.

Úrad paradoxne hodnotí pôsobenie väčšieho počtu podnikov na trhu ako strategickú bariéru. Podľa ST ide naopak o dôkaz otvorenosti trhu, umožňujúcim priebežne vstup a výstup ďalších podnikov. Napriek prebehnutým akvizíciám sa počet podnikov stále pohybuje nad hranicou 10 a na trh preukázateľne vstupovali neustále nové podniky, dokonca i naň vstupujú i lokálni operátori. Vstup ďalších podnikov neustále prebieha, nehovoriac o desiatkach ďalších podnikov fakticky pôsobiacich na analyzovanom trhu. Hodnotenie úradu túto skutočnosť nezohľadňuje. Nerozumieme celkom logike aplikovanej úradom, keďže, ak by bol na trhu malý počet pôsobiacich podnikov, nie je nám zrejmé, ako by úrad potom trh hodnotil - ako viac súťažný(?) či s menšími bariérami vstupu(?), alebo naopak, by malý počet podnikov pokladal za „ďalší“ dôkaz bariér vstupu na uvedený trh. V dôsledku takéhoto prístupu by potom akýkoľvek výsledok tohto kritéria „svedčil“ o strategických bariérach vstupu na trh, čo ale spochybňuje vplyv uvedenej skutočnosti na strategické bariéry na trhu.

Z uvedených dôvodov považujeme vyhodnotenie kritéria za nesprávne.

Strana 41, odsek nasledujúci za časťou Strategické bariéry

„Vzhľadom na vyššie uvedené úrad dospel k záveru, že existujúce bariéry predstavujú významné prekážky pre vstup na predmetný relevantný trh a možnosti vstupu na trh sú obmedzené.“

Návrh: Navrhujeme upraviť záver tak, aby vyhodnotenie bariér vstupu síce zohľadnilo existenciu prirodzených prekážok vstupu na trh spojených s uvedeným analyzovaným a súvisiacim maloobchodným trhom, ale aby zároveň pripustilo, že v kontexte skutočností v Slovenskej republike tieto nemožno hodnotiť ako významne obmedzujúce vstup na uvedený trh. Možnosti vstupu na uvedený trh sú primerane rozsiahle, a trh je primerane otvorený veľkému počtu potenciálnych súťažiteľov.

Odôvodnenie: Vid' predchádzajúce odôvodnenia k jednotlivým bariéram vstupu.

Súčasný stav súťaže na trhu

Strana 45, posledný odsek pokračujúci na strane 46

„Z hľadiska cien, ktoré bývajú u koncového zákazníka prioritným rozhodovacím kritériom pri výbere operátora, spoločnosť Orange Slovensko, a.s., aj napriek svojej cenovej politike, vzhľadom na svoj trhovú podiel na základe počtu pripojení v pevnom umiestnení, ale aj objemu ukončených volaní z prepojenia a výnosov z týchto ukončených volaní, nepredstavuje rovnocenného konkurenta spoločnosti Slovak Telekom. Napriek pokrytiu územia mobilnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko a.s., prostredníctvom ktorej poskytuje už viac ako tri roky verejnú telefónnu službu v pevnom umiestnení a napriek veľmi agresívnej ponuke (predstavenej od začiatku roka 2010, v rámci ktorej ponúka paušály analogické ponuke fixného incumbenta za polovičnú cenu) je jej vplyv na maloobchodný trh hlasových služieb v pevnom mieste pripojenia malý.“

Návrh: Upraviť vyjadrenie tak, že naopak, ako cenový konkurent má Orange Slovensko a.s. zásadný vplyv na ST, a to tak prostredníctvom svojej cenovej politiky na súvisiacom maloobchodnom trhu mobilných volaní, ako i priamym kopírovaním základného maloobchodného hlasového portfólia ST za nižšiu cenu prístupu.

Odôvodnenie: ST nedovoľujú nasledovať Orange Slovensko a.s. predovšetkým regulačné povinnosti, nie neexistujúci tlak na cenu ST. Rovnako sa na trhu prejavujú dôsledky pokročilej mobilnej substitúcie pevných hlasových služieb, kde účastníci hlasových služieb zvažujú migráciu do mobilných hlasových služieb resp. ponechanie si iba mobilnej hlasovej služby, z čoho Orange Slovensko a.s. rovnako profituje, na úkor ST a je teda viac ako rovnocenný konkurent ST.

Strana 46, druhý odsek

„Súčasný stav súťaže pri poskytovaní služieb na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových služieb v pevnom mieste pripojenia je daný predovšetkým postavením spoločnosti Slovak Telekom, ... Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ... má malý vplyv pri poskytovaní verejných telefónnych služieb na súvisiacom maloobchodnom trhu.“

Návrh: Zohľadniť nielen postavenie ST na pri poskytovaní služieb na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových služieb v pevnom mieste pripojenia, ale i postavenie Spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na súvisiacom veľkoobchodnom trhu a teda i takto dosiahnutý vplyv na analyzovanom veľkoobchodnom trhu.

Odôvodnenie: Je nepopierateľnou skutočnosťou, že Orange Slovensko, a.s. vystupuje ako integrovaný poskytovateľ pevných i mobilných služieb. Preto treba zohľadniť i jej celkovú trhovú silu prenášanú i na analyzovaný trh, vrátane jeho postavenia na úzko súvisiacom trhu ukončenia volaní v mobilnej sieti a možnosti prenášania vplyvu z tohto trhu na trh skúmaný trh. ST nemôže na OSK nazerať ako len na poskytovateľa pevnej siete, nakoľko by to neobstalo v priamej konfrontácii s realitou ich vzájomných obchodných vzťahov. Žiadame preto úrad, aby zohľadnil uvedenú skutočnosť vo svojich záveroch.

Strana 46, štvrtý odsek

„Alternatívni operátori majú vo svojich referenčných ponukách uvedené len ceny prepojenia na úrovni 1. tranzitu a ich prehľad je v tab. č. 5.“

Návrh: Navrhujeme, aby úrad v analýze zhodnotil odôvodnenosť a oprávnenosť účtovania cenovej položky alternatívnych operátorov na úrovni 1 tranzitu, ak samotná ich sieť a jej štruktúra tomu nezodpovedá.

Odôvodnenie: Dovoľujeme si úrad upozorniť, že štruktúra siete alternatívnych podnikov nemusí zodpovedať štruktúre siete ST a na jej základe stanoveným rôznym úrovňam cien. Pri súčasnej štruktúre siete ST (ktorá sa však môže rovnako zmeniť) dáva zmysel členenie ceny podľa počtu využitia prvkov siete od bodu prepojenia potrebných pre ukončenie volania, avšak v prípade väčšiny alternatívnych operátorov, prevádzkujúcich len jednu ústredňu, takéto členenie ceny zmysel nemá.

Preto by bolo namieste uvažovať či nie je dôvodné uplatňovať cenu za ukončovanie volaní do siete alternatívnych operátorov na úrovni miestneho poplatku.

Strana 47, posledný odsek pokračujúci na strane 48

„V prvostupňovom rozhodnutí úrad uložil spoločnosti Slovak Telekom zmenu Referenčnej ponuky na prepojenie tak, aby alternatívni operátori pri poskytovaní hlasových služieb mohli využívať aj svoje vlastné okruhy alebo si ich mohli prenajímať od iných prevádzkovateľov (nie len od spoločnosti Slovak Telekom). Súčasne úrad rozhodol, že spoločnosť

Slovak Telekom je povinná znášať polovicu investičných nákladov na vybudovanie prepojenia s alternatívnymi operátormi, zrušiť povinnosť alternatívnych operátorov platiť ročný poplatok za signalizačné linky a nespoplatňovať tie parametrizované okruhy, ktoré slúžia na prenos volaní od alternatívneho operátora k spoločnosti Slovak Telekom...“

Návrh: Navrhujeme upraviť uvedenú časť citovaním výroku rozhodnutia, ktorý v súvislosti s uvádzaným stanovuje len povinnosť:

1. vypustiť služby fyzického prepojenia formou Customer sited CSI prepojovacích vedení a tiež Intrabuilding IL prepojovacích vedení, ktoré slúžia výlučne na poskytovanie služieb prenosu volaní zo strany prepojeného podniku (ďalej len „IC-Partner“) pre spoločnosť ST zo spoplatnených služieb spoločnosti ST v rozsahu všetkých poplatkov za implementáciu a prenájom prepojovacích vedení

- to znamená pri poskytovaní služieb prenosu volaní ide tak o služby vzniku volania v sieti alternatívneho operátora ako i o služby ukončenia volaní v jeho sieti a pojem prenos volaní od alternatívneho operátora je nesprávne použitý a máťúci, keďže ide o kombináciu prenosu volania z a do alternatívneho operátora podľa druhu služby prenosu volaní odoberanej zo strany ST, čo zároveň nešpecifikuje kľúč úhrady investičných nákladov striktne na polovicu, osobitne kde bude podiel využitia prepojenia a teda potreby počtu okruhov je zo strany alternatívneho operátora vyšší, ako zo strany ST.

2. umožniť, aby služby fyzického prepojenia formou Customer sited CSI prepojovacích vedení a tiež Intrabuilding IL prepojovacích vedení, ktoré slúžia výlučne na poskytovanie služieb prenosu volaní, poskytovaných zo strany spoločnosti ST pre IC-Partnera, mohli byť poskytované združeným obojsmerným prepojovacím vedením,

3. umožniť, aby služby fyzického prepojenia formou Customer sited CSI prepojovacích vedení a tiež Intrabuilding IL prepojovacích vedení, ktoré slúžia výlučne na poskytovanie služieb prenosu volaní, poskytovaných zo strany IC-Partnera pre spoločnosť ST, mohli byť poskytované združeným obojsmerným prepojovacím vedením,

4. v RIO jednoznačne uviesť v súlade s § 27 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách možnosť pre IC-Partnera zabezpečiť fyzické prepojenie bez povinnosti odoberania služby spojovacích CSI okruhov výlučne od spoločnosti ST a umožniť IC-Partnerovi vybudovať si vlastné vedenie do bodu prepojenia sietí, prípadne si ho prenajať od iných podnikov až do prístupových bodov spoločnosti ST,

- ide o možnosť, ktorú ST umožňovala i v pôvodnej referenčnej ponuke prepojenia,

5. v RIO v časti D1 – Ceny ST za služby súvisiace s implementáciou siete v súlade s § 2 ods. 1 a § 27 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách vypustiť ročný poplatok za signalizačné linky.

Zároveň navrhujeme konštatovať i skutočnosť, že viacero modelov prepojenia bolo dostupných i podľa pôvodného znenia referenčnej ponuky ST.

Odôvodnenie: Vzhľadom na znenie výroku už právoplatného rozhodnutia je namieste uvádzať jeho jednoznačné znenie výroku, aby sa predišlo nepresnostiam.

Strana 48, tretí odsek

„V pôvodnej Referenčnej ponuke spoločnosti Slovak Telekom bola výška veľkoobchodných poplatkov za ukončovanie volania rozdielna a to v závislosti od rozdelenia prevádzky do troch časových okien (silná, slabá a stredná prevádzka), avšak v novej Referenčnej ponuke, účinnnej od 30.12.2012, je výška veľkoobchodných poplatkov za ukončovanie volania bez rozlíšenia prevádzky na jednotlivé časové okná.“

Návrh: Navrhujeme spresniť, že časť novej referenčnej ponuky nadobudla účinnosť už skôr, v súlade s povinnosťou vo vyššie citovanom rozhodnutí predložiť takto upravenú referenčnú ponuku na prepojenie úradu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o jej zmene.

Odôvodnenie: Súlad s faktami.

III. Záver

III. 1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 3

Strana 49 bod 2 a 3

2. Spoločnosť Slovak Telekom dosahovala v sledovanom období: ...

3. Spoločnosť: ...

Návrh: Navrhujeme k podielom v písmenách a. až d. oboch bodov 2 a 3 špecifikovať, z akých časových úsekov sú uvedené podiely počítané, resp. ku ktorému dátumu uvedené podiely platia.

Odôvodnenie: Korektnosť a určitosť.

Strana 49 bod 1 2 a 3 strana 49, bod 5, 6

„1. Spoločnosť Slovak Telekom, ... 5. Významnými technologickými výhodami ... ,“

Návrh: V zmysle predchádzajúcich pripomienok ohľadom identifikovaných podnikov pôsobiacich na trhu ako i vyhodnotenia technologických výhod navrhujeme úpravu uvedených záverov v bodoch 1,2,3, 5 a 6.

Odôvodnenie: Vid' odôvodnenie k uvedeným bodom v predchádzajúcom texte.

Strana 50, prvý odsek

„Úrad dospel k záveru...“

Návrh: Navrhujeme uviesť i skutočnosť týkajúcu sa postavenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vzhľadom na pozíciu na úzko súvisiacom trhu ukončenia mobilných volaní ako i vystupovania ako integrovaného operátora, čo má vplyv na jeho pozíciu ako významného hráča na trhu ukončovania volaní v pevnej sieti.

Odôvodnenie: ST opätovne upozorňuje na potrebu vyhodnotenia pozície spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a nesúhlasí len s konštatovaním výraznej pozície ST v porovnaní s touto spoločnosťou ako súčasti záverov opakovanej analýzy, z titulu postavenia spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na úzko súvisiacom trhu ukončenia volaní v mobilnej sieti a možnosti prenášania vplyvu z tohto trhu na trh skúmaný trh.

III.2 Návrh povinností

III.2.2 Návrh povinností pre podniky s významným vplyvom na relevantnom trhu č. 3

Návrh všeobecne k uvedenej časti:

Čo sa týka navrhovaných povinností, navrhujeme, aby potom, čo úrad dostatočne preskúma a identifikuje všetky podniky pôsobiace na trhu, uložil ex ante povinnosti všetkým podnikom, poskytujúcim službu ukončenia volania a nezužoval posudzovanie potreby uloženia povinností len na podniky, ktoré sú priamo prepojené s ST, keďže takýto postup nezohľadňuje skutočný stav na trhu.

Odôvodnenie: vid' stanoviská ST v predchádzajúcej relevantnej časti pripomienok

Strana 54, písm. a)

„a) povinnosť transparentnosti ...“

Návrh: V bode II. navrhovanej povinnosti zväziť špecifikáciu postupu v prípade, ak sa referenčná ponuka mení v dôsledku napríklad cenového rozhodnutia úradu. ST v záujme zladenia týchto povinností navrhuje, aby v prípade rozhodnutia o cene jeho účinnosť bola naviazaná na účinnosť upravenej referenčnej ponuky. Zároveň ST navrhujeme aby pri takto vyvolanej zmene referenčnej ponuky bola poskytnutá dostatočná lehota na jej úpravu a následnú publikáciu za účelom nadobudnutia účinnosti zmeny referenčnej ponuky po uplynutí 45 dňovej notifikačnej lehoty.

Odôvodnenie: Potreba zosúladiť účinnosť rozhodnutí vyvolávajúcich zmeny referenčnej ponuky s povinnosťou zverejnenia zmien referenčnej ponuky 45 dní pred jej účinnosťou a potreba poskytnutia dostatočnej časovej lehoty na prípravu zmeny takejto ponuky.

Strana 55, písm. c)

„c) povinnosť prístupu ...“

Návrh: Uvedenú povinnosť považujeme za dostatočne upravenú a nevidíme žiaden dôvod na jeho dodatočnú úpravu ani špecifikáciu, keďže ide o povinnosť ukladanú na trhu ukončovania volania v pevnej sieti, kde sa ukladajú povinnosti týkajúce sa ukončenia volaní vo vlastnej sieti povinných podnikov a ako je zrejme aj z vecného vymedzenia trhu, jeho súčasťou je aj ukončovanie tranzitnej prevádzky v sieťach povinných podnikov a táto možnosť, t.j. ukončovanie volaní v sieti v pevnom ukončení povinných podnikov bez ohľadu, či je volanie tranzitované, je aj aktuálne zabezpečená tak v sieti ST ako i v sieťach iných podnikov, ako to úrad v súvislosti s týmto trhom aj konštatuje, napr. na strane 35 tejto analýzy.

Odôvodnenie: Nevidíme žiaden dôvod na doplnenie povinností prístupu nad rámec navrhnutých uvedených úradom na trhu ukončovania volaní v pevnej sieti z pohľadu umožnenia ukončovania volaní v sieti každého významného podniku tranzitovaných cez sieť iného podniku (niekedy označovaných nesprávne pojmom „nepriame prepojenie“), keďže ST a

podľa vedomostí ST ani iné podniky na trhu nebránia ukončovaniu volaní vo svojej pevnej sieti bez ohľadu na to, v ktorej sieti takéto volanie vzniklo, resp. z ktorej siete uvedené volanie bolo na ukončenie v sieti ST prijaté.

Strana 55, písm. d)

*„povinnosť regulácie cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách
Významný podnik je povinný stanoviť ceny za ukončenie volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení tak, ako mu určí úrad v rozhodnutí o regulácii cien podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách.“*

Návrh: Navrhujeme naďalej pristupovať k regulácii cien ukončovania volaní v sieti v pevnom umiestnení tak, aby v cene bol zohľadnený primeraný náklad efektívneho operátora a to je modelovaním minimálne na podklade prístupu bottom up LRIC plus modelu / metódy kalkulácie cien. ST vyjadruje nesúhlas s očakávanou metódou podľa § 12 ods. 3 písm. c) založenou na teoretickom prístupe LRIC pure, neumožňujúcej mu uplatnenie nákladov ani vo výške zodpovedajúcej efektívnemu poskytovaniu uvedenej služby.

Zároveň upozorňujeme, že takto špecifikovaný postup nie je dostatočne transparentný a navrhujeme uplatniť zaužívaný postup, transparentne stanovujúci metódu kalkulácie cien osobitným rozhodnutím podľa §12 ods. 5 ZEK.

Rovnako navrhujeme, aby bolo ustanovené, k akému dátumu sa majú predkladať dáta za predchádzajúci rok. Vzhľadom na dostupnosť údajov navrhujeme zotrvať na doterajšom dátume predkladania dát najneskôr k 30.6. nasledujúceho roku.

V neposlednom rade navrhujeme zohľadniť naše návrhy ohľadom ukončovania volaní zo zahraničia prostredníctvom medzinárodného prepojenia v úvode našich pripomienok osobitne pri ukladaní tejto povinnosti na relevantnom trhu.

Odôvodnenie:

Okrem skutočnosti, že navrhované znenie povinnosti je neurčité a v rozpore s princípom právnej istoty, samotný navrhovaný postup stanovenia ceny podľa odporúčania EK č. 2009/396/ES o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných sieťach v EÚ je podľa ST v rozpore so zásadou citovanou v § 12 ods. 5 ZEK, aby podnik mohol uplatniť všetky náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie zostavenia volania.

Citované odporúčanie EK predpokladá vylúčenie veľkej časti efektívne vynaložených nákladov nevyhnutne potrebných na poskytovanie uvedenej služby. Uplatnenie len ich inkrementálnej časti je v rozpore s prístupom uplatniť všetky náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie služby.

Je pritom zrejmé, že prístupom umožňujúcim na službu zostavenia volaní alokovať iba inkrementálne náklady ostáva nepokrytá veľká časť nákladov vznikajúcich využívaním zariadení spoločných pre viaceré druhy služieb v sieti ST. Je logické, že na uvedených nákladoch by sa mali podieľať a v primeranom rozsahu ich znášať všetky služby, ktoré spoločné zariadenia využívajú. Uvedené náklady nemožno ignorovať a nie je zdôvodniteľné, aby z podieľania sa na nich bola vylúčená služba vzniku volaní.

Znemožnenie uplatnenia efektívnych nákladov prislúchajúcich k uvedenej službe okrem jasného rozporu odporúčania s dikciou zákona nie je spravodlivé a odôvodniteľné ani z ekonomického pohľadu. Ani teoretický efektívny operátor nie je schopný dlhodobo poskytovať služby pod efektívne vynakladané náklady. Preto by náklady mali byť priznávané v celej ich výške, minimálne zohľadňujúce ich výšku pri uplatnení princípu teoretickej efektívnosti. Ideálne by priznané náklady mali zohľadňovať i reálnu možnosť ich dosiahnutia, teda efektívne vynaložené náklady v reálnych podmienkach, v ich vzájomnom porovnaní s teoreticky dosiahnuteľnou efektívnosťou, čo je obsahom súčasne platnej metódy, porovnávajúcej reálne efektívne vynakladané náklady s laboratórnymi, teoreticky dosiahnuteľnými nákladmi.

Prístup vyplývajúci z návrhu citovaného odporúčania EK je v rozpore aj so samotnými regulačnými a zákonnými povinnosťami ST a teda i s požiadavkou primeranosti a objektívnej odôvodniteľnosti ukladaných povinností, keďže samotná regulácia požaduje, aby sa služby krížovo nefinancovali. Navyše úrad plánuje obdobný prístup aj na trhu vzniku volaní v pevnej sieti, čo fakticky znemožňuje uplatnenie týchto efektívne vynakladaných nákladov na uvedenom trhu. Nemožnosť uplatniť si efektívne náklady v ich primeranom podiele v službe vzniku volania rezultuje buď do vytvárania dlhodobo neudržateľnej straty podniku, alebo do ich premietnutia do maloobchodných nákladov vlastných služieb, ktoré už rovnaký náklad pomerne obsahujú. To ale pôsobí v presnom rozpore s cieľom regulácie a tiež skresľuje súťaž, keď znevýhodňuje podniky, ktoré poskytujú väčší objem ukončovania volaní. Uvedený postup tiež

spôsobuje obmedzenie možnosti investovania zdrojov do rozvoja a inovácií potrebných na úspešné pôsobenie na trhoch elektronických komunikačných služieb, čo je v rozpore s princípmi regulácie spočívajúcej v podpore efektívnej hospodárskej súťaže a rozvoja vnútorného trhu podľa § 18 ods. 2 ZEK.

Uvedený prístup v citovanom odporúčaní EK je navyše o to neprimeranejší, že predpokladá poskytovanie takmer všetkých služieb na technológii NGN. Je však zrejmé, že ST ešte v najbližších rokoch bude naďalej pre poskytovanie prevažnej časti hlasových služieb využívať špecifickú technológiu existujúcej TDM siete, určenú pre poskytovanie iba hlasových služieb. Realita je teda ešte viac vzdialená prístupu v citovanom odporúčaní EK, ktoré nezohľadňuje primeraný podiel nákladov spadajúci na službu vzniku volania v rámci technológie NGN, pri ktorej sa predpokladá jej spoločné využívanie viacerými službami, pričom v realite bude v najbližšom období využívaná prevažne sieť určená špecificky na poskytovanie hlasových služieb.

Rovnako úradom prezentovaná metóda nezohľadňuje dodatočné náklady prechodu na nové technológie NGN, ktoré vznikajú i v prípade teoreticky efektívneho operátora. Princíp efektívnosti nemožno vykladať staticky a treba zohľadniť skutočnosť, že efektívnosť sa dosahuje v dlhodobom merítku a investícia a prechod na nové technológie môže dokonca viesť k počiatočnému nárastu nákladov na poskytovanie služby vzniku volaní, pokiaľ sa nedostaví tzv. „bod zlomu“ a uvedené náklady je potrebné zohľadniť i v prípade efektívneho operátora.

Navrhujeme preto úradu pri regulácii cien vychádzať z prístupu bottom up LRIC plus modelu / metódy kalkulácie cien. V každom prípade však ukladaná povinnosť regulácie cien prepojenia má umožniť pokrytie všetkých prislúchajúcich nákladov služby vzniku volaní, nie len jej inkrementálnych nákladov. Pre účel zohľadnenia dodatočných nákladov prechodu na nové technológie NGN, ktoré vznikajú i v prípade teoreticky efektívneho operátora navrhujeme uplatnenie prechodného obdobia tzv. Glide path, s postupným prechodom na ceny podľa úradom zamýšľaného modelu.

Osobitne možnosť aplikácie tzv. Glide path dávame do pozornosti aj v súvislosti s aplikáciou akejkoľvek cenovej regulácie na ukončovanie volaní zo zahraničia prostredníctvom medzinárodného prepojenia. Ohľadom odôvodnenia celkového navrhovaného prístupu k ukončovaniu volaní zo zahraničia prostredníctvom medzinárodného prepojenia odkazujeme na odôvodnenie v úvode našich pripomienok.

Návrh dátumu predkladania dát odôvodňujeme potrebou právnej istoty povinného podniku a tiež dostupnosťou dát, rovnako odôvodňujeme spolu s potrebou transparentnosti aj navrhovaný postup v súlade s §12 ods. 5 ZEK.

III.2.3 Odôvodnenie navrhovaných povinností

Strana 59, štvrtý odsek a nasledujúce, pokračovanie na strane 60

„Po predložení údajov významnými podnikmi na relevantnom trhu č. 3 do modelu BU LRIC – pure úrad vypočíta cenu podľa metódy BU LRIC pure...“

Návrh: ST namieta uplatnenie metódy BU LRIC – pure a navrhuje v tomto zmysle upraviť aj túto časť a použitie bottom up LRIC plus modelu / metódy kalkulácie cien.

Odôvodnenie: Vid' odôvodnenie vyššie. Rovnako poukazujeme i na právnu formu odporúčania EK, ktoré nie je pre úrad právne záväzné a v prípade odôvodnenosti úrad môže postupovať i inak, obzvlášť v prípade ak by postup podľa odporúčania bol v rozpore s so záväznými právnymi normami.

Každá povinnosť uložená úradom musí byť uložená primerane k problému, ktorý má riešiť. Je nevyhnutné, aby uložené povinnosti predstavovali nevyhnutné minimum na dosiahnutie cieľa v tom zmysle, aby tieto povinnosti podporovali súťaž, inováciu a investovanie do infraštruktúry a to v prospech užívateľov.

Podľa Rámcovej smernice 2002/21/EC z 2.3.2002 uložené povinnosti pri ex ante regulácii musia zodpovedať princípu proporcionality, t.j. musia byť náležite zdôvodnené, či riešia popísaný hospodársko-súťažný problém na danom trhu. Ak existuje viac možností, viac možných povinností, na riešenie súťažného problému, národný regulačný úrad je povinný zvoliť takú povinnosť, ktorá je pre dotknutý podnik najmenej zaťažujúcou. Podobnú formuláciu obsahuje vyššie

Strana 19

spomínaný § 18 ZEK. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že úrad nezohľadní tieto ustanovenia v prípade nezohľadnenia skutočného stavu na trhu.

Odôvodnenia povinností nie sú vždy dostatočne jasné resp. často nesúvisia s ukladanou povinnosťou. Dovoľujeme si úradu poukázať aj na túto skutočnosť a navrhnúť mu odôvodnenie ukladaných povinností ešte raz prehodnotiť, osobitne vo svetle našich pripomienok.

Na záver si dovoľujeme úrad požiadať o zohľadnenie našich pripomienok a zohľadniť ich vplyv i na návrh ukladaných povinností.

Dátum: 26.03.2013

S pozdravom

Ing. Martin Čechák

manažér národných regulatórnych záležitostí